

Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
11.K.27.056/2015/6.

A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Dr. Kerekes Edit ügyvéd (4025 Debrecen, Miklós u. 4. fszt. 2. szám) által képviselt **Hajdúszoboszló Város Önkormányzata** (4200 Hajdúszoboszló, Hősök tere 1. szám) **felperesnek** – a Dr. Májer Enikő jogtanácsos által képviselt **Magyar Államkincstár Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóság** (4026 Debrecen, Hatvan u. 15. szám) **alperes** ellen önkormányzati adósság-konszolidáció felülvizsgálata tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000,- (tízezer) Ft perköltséget.

A bíróság megállapítja, hogy a peres eljárás illetéke 30.000,- (harmincezer) Ft, amely az állam terhére marad.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Debreceni Törvényszékhez címzett, de a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon írásban 3 példányban előterjesztendő fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s :

A bíróság az eljárás során keletkezett közigazgatási iratok, illetve a peres felek által csatolt iratok tartalma alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Az alperesi hatóság 10455-188/2014. iktatószámú és 2014. december 30. napján kelt határozatában megállapította, hogy a felperes tévesen szerepeltette az állami átvállalással érintett adósságelemei között a 1213380002671 szerződésazonosítóval rendelkező, OTP Banknál fennálló ügyleteit az adósságátvállalással kapcsolatos adatszolgáltatásban. Ennek eredményeként a felperesnek a jogtalanul igénybe vett állami adósságátvállalás után Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény (a

továbbiakban: 2014. évi Kvtv.) 68. § (7) bekezdése alapján 160.907.835 Ft visszafizetési kötelezettsége keletkezett.

Az alperesi határozat szerint a 2014. évi Kvtv. 67. § (1) és (2) bekezdés szerint az állam a települési önkormányzatok – ideértve a fővárosi önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat is – és azok társulásai a 2014. évi Kvtv. 67. § (3) bekezdés szerinti adósságelemek nélkül számított, 2013. december 31-én fennálló összegű adósságelemeit és ezen adósságelemek járulékal összegét 2014. február 28. napjáig átvállalja.

A felperes élt az adósság-konszolidáció lehetőségével, és az adósság-konszolidáció alapját képező adatszolgáltatásban feltüntette a víziközmű társulattól átvett víziközmű beruházással kapcsolatos ügyletét. Kérte konszolidálni a víziközmű-társulati hitel teljes összegét (255.649.412 Ft-ot).

Ezt követően a Nemzetgazdasági Minisztérium tájékoztatta a felperest az adósság-konszolidáció adatszolgáltatásában szerepeltethető, átvett víziközmű-társulati hitel nem fedezett részére vonatkozó szakmai véleményéről.

Ennek eredményeként a felperes módosította adatszolgáltatását és abban a lakossági lakástakarék-pénztári szerződések alapján a felperes által korábbi években már befizetett és 2014. évben még befizetésre kerülő önkormányzati hozzájárulás összegét tüntette fel (160.072.250 Ft-ot), amely járulékkal (835.588 Ft) növelt összegben konszolidálásra került.

Az alperesi hatóság a 2014. évi Kvtv. 68. § (7) bekezdése szerinti utólagos felülvizsgálat keretében vizsgálta, hogy az adatszolgáltatásban szereplő ügyletek helyesen kerültek-e az átvállalással érintett önkormányzat által besorolásra. Az alperesi hatóság értesítette a felperest az adósság-konszolidációra vonatkozó adatszolgáltatásban szerepeltetett adósságelem felülvizsgálatáról és kérte az adatok alátámasztásul szolgáló dokumentumok megküldését.

A felperes által dokumentumok megküldését követően az alperesi hatóság fenti számú határozatában kötelezte a felperest.

Az alperesi határozatban megállapításra került, hogy a felperesi önkormányzat képviselő-testülete a 75/2009. (IV.23.) számú határozattal döntött Hajdúszoboszló város szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep befejező ütemének pályázat útján történő megvalósításáról. Az Európai Unió támogatásában megvalósuló beruházáshoz, a saját erő biztosítására önkormányzati forrást, illetve lakossági befizetéseket jelölt meg. Határoztak továbbá arról, hogy az önerő biztosítására az önkormányzat víziközmű társulatot hoz létre, majd a társulat egy társberuházói szerződésen keresztül átadja az általa megszerzett forrásokat az önkormányzatnak, mely a beruházást megvalósítja.

A határozatban megjelölésre került az egy ingatlanra jutó érdekeltségi hozzájárulás összege, külön meghatározva a lakosságot terhelő fizetési kötelezettségeket és az önkormányzati hozzájárulás összegét.

A felperesi önkormányzat, és a Hajdúszoboszlói Víziközmű Társulat (a továbbiakban: Társulat) és az OTP Bank 2010. október 29. napján kölcsönszerződést kötött. A hitel tárgyá

Hajdúszoboszló Város szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító telep fejlesztésének támogatással megvalósuló beruházásához a saját erő biztosítása éven túli lejáratú víziközmű-társulati hitel 339.346.686 Ft összegben. Az OTP Bank a hitelt a Társulat tagjai által a későbbi években fizetendő érdekeltségi hozzájárulás megelőlegezéseként nyújtotta.

A felperesi önkormányzat 2013/2009. (X.15.) számú képviselő-testületi határozatának előterjesztéséből megállapítható, hogy a lakástakarék-pénztári szerződések megkötésre kerültek.

Az alperesi hatóság szerint a fentebb részletezett és a felperes által beküldött további dokumentumok egyike sem igazol olyan ügyletrészt, amely lakástakarék-pénztári szerződésekkel nincs fedezve, és nem került igazolásra az sem, hogy a várható befizetések összege elmaradna az ügyletből származó tőketartozás összegétől, így megállapítható, hogy a felperesi önkormányzat által az adatszolgáltatás során közölt, a 1213380002671 szerződésazonosító számmal rendelkező ügylet esetén a 2013. december 31. napján fennálló, illetve a 2014. február 28. napjáig várható tőke összegéből nem keletkezett fedezetlen rész.

Az alperesi hatóság hivatkozva a 2014. évi Kvtv. 67. § (3) bekezdésének a) pontjára megállapította, hogy az adósság-konszolidáció nem terjed ki azon adósságelemekre, amelyek valamely bevétel megelőlegezését szolgálják. A felperesi önkormányzat víziközmű beruházásra keletkeztetett, lakossági érdekeltségi hozzájárulással – lakástakarék-pénztári szerződésekkel – fedezet hitelére nem terjed ki az adósság-konszolidáció.

A felperesi önkormányzat a 2014. évi adósság-konszolidáció során az adatszolgáltatásában helytelenül szerepeltette a felülvizsgálattal érintett ügyletét, emiatt az alperes a rendelkező részben foglaltak szerint visszafizetésre kötelezte a felperest:

Az alperes határozatával szemben a felperes keresetet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen kérte, hogy a bíróság az alperes határozatát helyezze hatályon kívül és kötelezze az alperest perköltség megfizetésére. Másodlagosan kérte, hogy a bíróság helyezze hatályon kívül a hatósági határozatot és kötelezze az alperest új eljárás lefolytatására.

A felperesi keresetlevél szerint Hajdúszoboszló város közösségi célú beruházásként valósította meg a szennyvízberuházás III. ütemét. A beruházás döntő részben az Európai Unió támogatásából valósult meg, de igényelt saját forrást is. A saját forrást részben a lakosság, nagyobb részben az önkormányzat befizetései biztosították. A beruházás megvalósításához saját forrásként ingatlanonként 220.000 Ft megfizetését kellett vállalni. A lakosok túlnyomó többsége ezt nem tudta megfizetni, ezért az érdekeltségi hozzájárulást nagyobb részben az a felperesi önkormányzat vállalta megfizetni, kisebb részének megfizetését pedig a lakosság lakástakarék-pénztári szerződést kötve, havi befizetéssel vállalta teljesíteni.

A jogszabályok alapján a szennyvíz beruházással érintett ingatlanok tulajdonosai (természetes és jogi személyek, köztük az önkormányzat) Víziközmű Társulatot hoztak létre. A város képviselő testülete 75/2009. (IV.23.) képviselő-testületi határozatával döntött arról, hogy a szennyvízcsatorna befejező ütemének beruházásához társberuházóként Víziközmű Társulatot hoz létre. Az egy ingatlanra jutó érdekeltségi hozzájárulásból, azaz 220.000 Ft-ból, lakóingatlan esetén a lakosság 82.350 Ft-ot, a felperesi önkormányzat pedig 137.650 Ft-ot,

üdülőterületen a lakosság 110.000 Ft-ot, a felperesi önkormányzat pedig szintén 110.000 Ft-ot fizetett be.

A felperes a beruházás önrészéhez a vállalását az OTP Bank Nyrt.-hez történő csoportos átutalással teljesítette negyedévente 8.517.588 Ft összegben.

A beruházás megvalósításához szükséges önrész biztosításához a Víziközmű Társulat állami kamattámogatású hitelt vett fel. A kölcsönszerződés egyrészről az OTP Bank Nyrt., másrészről a Hajdúszoboszlói Víziközmű Társulat, valamint a felperes, mint készfizető kezes között jött létre Debrecenben 2010. október 29. napján, a hitel összege 339.346.686 Ft volt.

A kölcsön célja, hogy a beruházás megvalósítása érdekében biztosítsa az önrészt.

A bank a kölcsön megítélésének és folyósításának feltételeként előírta a felperes készfizető kezességvállalását, továbbá megkívánta, hogy Hajdúszoboszló Víziközmű Társulat engedményezze az önrész biztosítása érdekében kötött lakás-előtakarékossági szerződések alapján képződő zárolt megtakarításokat. A kölcsönszerződéssel egyidejűleg a felperes aláírta a kezességvállalási megállapodást, a Víziközmű Társulat pedig az engedményezési szerződést.

A kölcsönt felvevő Hajdúszoboszlói Víziközmű Társulat végül a szerződésben szereplő összegnél kevesebbet, 255.649.412 Ft-ot hívott le.

A Társulás a beruházás elkészülte után megszűnt, a vagyont és a hitelt is a felperes vette át. Az átadás-átvételéről 2013. március 12. napján jegyzőkönyv készült, annak a 3-as számú melléklete tartalmazza az átvett követelés megbontását a felperes és a lakosság között.

A kölcsönszerződés 17. pontja második mondata tartalmazza, hogy a felperesi önkormányzat tudomásul veszi, hogy a Társulat megszűnése után az OTP Bank Nyrt.-vel szemben fennálló kötelezettsége egyenes adós minőségben a tartozás és járulékai teljes kiegyenlítéséig változatlan tartalommal fennmarad.

A szerződés ezen pontja harmadik bekezdése szerint, amennyiben a felperesi önkormányzat a törlesztési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, úgy a bank jogosult a követelését a lakástakarék-pénztári szerződésekből közvetlenül kielégíteni.

Azaz a hitel visszafizetése a felperes kötelessége. Nemfizetése esetére biztosítékként szolgálnak az úgynevezett lakástakarék-pénztári szerződések, amelyekbe a visszafizetéshez gyűjtötte a pénzt egyrészt a lakosság, másrészt a felperes.

Felperes keresetében előadta, hogy a 2014. évi Kvtv. 67. § (2) bekezdése szerint az átvállalással érintett adósság – a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. tv. 3. § (1) bekezdés a)-d) és f) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletekből eredő, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti pénzügyi intézmény felé fennálló tartozásokat foglalja magába.

A felperes keresete szerint a határozatában az alperes sem vitatja, hogy a felperesnek 2013. december 31. napján az OTP Bank Nyrt.-vel szemben tartozása állt fenn, ezért a

kölcsönszerződésre alapozva benyújtott kérelem a konszolidációba bevonható ügylet.

Álláspontja szerint tévesen értelmezte az alperes, hogy a hitel bevétel megelőlegezésére nevesítetten szolgáló adósság.

Felperes hivatkozása szerint a kölcsönszerződés 2. pontja szerint a kölcsön célja a beruházáshoz saját erő biztosítása, azaz a hitel nem bevétel megelőlegezésére szolgál. A hitel visszafizetésének kötelezettje a felperes.

A hitel visszafizetésének csak egyik biztosítéka a lakosság által kötött lakástakarék-pénztári szerződés, de a visszafizetésre kötelezett a felperes. A felperes nemfizetése esetén nyer a bank kielégítést a szerződésekből.

Az engedményezési szerződés is azt támasztja alá, hogy az adós nem fizetése esetére szolgálnak az lakástakarék-pénztári szerződésekben felgyűlt összegek a pénzügyintézetnek biztosítékkul.

A lakástakarék-pénztárba befizetett összegek tehát nem tekinthetők „bevételnek”, azok nem érkeznek meg a kölcsön visszafizetéseként, csak akkor, ha az adós (azaz a Víziközmű Társulat, majd a felperesi önkormányzat) nem fizet, emiatt az engedményezési szerződésben fennálló jogával él a pénzügyintézet. Az engedményezési szerződés 3. pontja is rögzíti, hogy a szerződést nem érinti engedményezőnek, mint a szerződés kötelezettjének a bankkal szemben a szerződés alapján fennálló kötelezettségét és a banknak az engedményezővel szemben fennálló jogait. Előadása szerint ez az engedményezés a kölcsön folyósításához szükséges, nemfizetés esetére fedezetet biztosító kötelelem, nem bevétele az adósnak.

A kölcsön célja az volt, hogy biztosítsa az önrészt a beruházáshoz, a hitel folyósításának bank által megkövetelt feltétele volt, hogy adjon a megfizetésre a kölcsönt felvevő kellő biztosítékot. A kölcsönszerződés nem bevétel megelőlegezésére nevesítetten szolgáló adósság volt.

A felperes keresetében előadta, hogy az alperes értelmezése nincs összhangban a jogalkotó szándékával és nem biztosítja az önkormányzatok részére az azonos elbánást, továbbá az alperes határozata nincs összhangban az általa önkormányzat adósságátvállalásához kiadott útmutatóval sem.

Sérelmezte, hogy mennyiben más a jelen per tényállása szerinti helyzet attól a helyzettől, amikor egy önkormányzat hitelt vesz fel és a hitel visszafizetés esedékességéig egy másik számlán gyűjt pénzt, például azért, mert a kedvező kamatozású hitelhez képest nagyobb kamatot tud elérni.

Hivatkozott arra, hogy az önkormányzatok adósságátvállalásához kiadott útmutató második oldalán a második pont felsorolja, hogy mire nem terjed ki az állami átvállalás. Ez alól azonban kivételt jelent a megszűnt Víziközmű Társulatoktól önkormányzatok által átvett víziközmű-társulati hitel, ezért ezt az adósságot szabad szerepeltetni.

A kitöltendő táblázat szerint a 17. oszlop szövegéből is arra tudott a felperes következtetni,

hogy a megszűnt Víziközmű Társulatoktól az önkormányzatokhoz került hitelek lakossági érdekeltségű hozzájárulással vagy egyéb bevétellel nem fedezett része nem konszolidálható. Ez alapján a teljes hitel összegéből levonta a felperes a lakosok által befizetett érdekeltségi hozzájárulás összegét és a különbözetet kérte konszolidálni, azaz az alperes iránymutatásai szerint a lakosság befizetésével nem fedezett részt kérte konszolidálni.

Hivatkozása szerint a lakástakarék-pénztári szerződésekbe befizetett összegek tehát nem tekinthetők bevételnek, azok nem érkeznek meg a kölcsön visszafizetéseként csak akkor, ha az önkormányzat, mint adós nem fizet, s emiatt él az engedményezési szerződésben fennálló jogával a pénztárat.

Álláspontja szerint csak az adósság azon részét nem engedi konszolidálni a hivatkozott jogszabály, amely idegen személytől érkező bevétellel lefedett. A felperesi önkormányzat által lakástakarék-pénztári szerződésekbe fizetett összeg tartalmilag nem ilyen.

A felperes keresetében kérte az alperes személyes meghallgatását, illetve a felperes gazdasági hivatal irodavezetőjének a személyes meghallgatását, illetve a hitelt folyósító pénztárat képviselőjének a meghallgatását, hogy az állam konszolidált-e, és hogy a Vízi közmű Társulattól önkormányzat által átvett hitelt.

A felperes keresetére az alperes **ellenkérelmében** előadta, hogy a felperes képviselő-testülete a 75/2009. (IV.23.) számú határozatában döntött Hajdúszoboszló város szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep befejező ütemének pályázat útján történő megvalósításáról. Az Európai Unió támogatásból megvalósuló beruházáshoz, a saját erő biztosítására önkormányzati forrást, illetve lakossági befizetéseket jelölt meg. Határozott továbbá arról, hogy az önerő biztosítására a felperes Víziközmű Társulatot hoz létre, majd a társulat egy társberuházói szerződésen keresztül átadja az általa megszerzett forrásokat a felperesnek, amely a beruházásokat megvalósítja. A képviselő-testület határozatában megjelölték az egy ingatlanra jutó érdekeltségi hozzájárulás összegét, külön meghatározva a lakosságot terhelő fizetési kötelezettségeket és az önkormányzati hozzájárulás összegét.

A felperes, a Hajdúszoboszlói Víziközmű Társulat és az OTP Bank 2010. október 29. napján kölcsönszerződést kötött. A hitel tárgya Hajdúszoboszló Város szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító telep fejlesztésének támogatással megvalósuló beruházásához a saját erő biztosítása éven túli lejáratú víziközmű-társulati hitel 339.346.686 Ft összegben (a hitelből kamattámogatott hitel 304.000.000 Ft, nem kamattámogatott hitel 35.346.686 Ft). Az OTP Bank a hitelt a Társulat tagjai által a későbbi években fizetendő érdekeltségi hozzájárulás megelõlegezéseként nyújtotta, tehát az alperes álláspontja szerint a hitel, bevétel megelõlegezésére szolgál (a felperes keresetleveléhez mellékelt F/4. számú kölcsönszerződés 1. pontja). Az OTP Bank ezen kölcsönszerződés 2013. december 31. napján fennálló, illetve 2014. február 28. napjáig várható tőke összegét igazolta az adatszolgáltatás során.

A felperes 75/2009. (IV.23.) számú képviselő-testületi határozata előterjesztésének 3. oldalán így fogalmaz: „A 61 hónapos futamidő végén az önkormányzat a felvett hitel forrását az LTP-s megtakarításokból biztosítani tudja” (közigazgatási irat 6/i. melléklete).

A felperes 213/2009. (X.15.) számú képviselő-testületi határozatának előterjesztéséből

állapítható meg, hogy a lakástakarék-pénztári szerződések megkötésre kerültek (közigazgatási irat 6/i. melléklet).

A felperes 156/2010. (VII.01.) számú képviselő-testületi határozat 1. pontja alapján a felperes kötelezettséget vállal arra, hogy „...a 62 hónapos futamidő leteltét követően az LTP-s számlán összegyűlt megtakarításokból a hitelt visszafizeti” (közigazgatási irat 6/i. melléklet).

A Hajdúszoboszlói Vízi közmű Társulat ülésének jegyzőkönyvéről készült kivonat 4. napirendi pontja szerint, döntöttek a hitelfelvételről: „A beruházás megvalósításához az érdekeltségi hozzájárulások megelőlegezése céljából hitel felvétele szükséges.” (közigazgatási irat 6/f. melléklet)

A kölcsönszerződés (6/b. Melléklet) 1. oldalán lévő 1. pontja szerint „Az OTP Bank Nyrt. a Társulatnak 339.346.686 Ft összegű éven túli lejáratú víziközmű-társulati hitelt nyújt, a Társulat tagjai által a későbbi években fizetendő érdekeltségi hozzájárulás megelőlegezésként.” A kölcsönszerződés 1. pontja a 2. oldalon folytatódik: „Az engedélyezett hitelből 339.346.686 Ft forint a lakosság, ---Ft, azaz ---Ft a jogi személyek hozzájárulásának megelőlegezésére szolgál.”

A kölcsönszerződés 5. oldalán lévő 14. pontban foglaltak szerint „LTP előtakarékosági szerződés esetén a takarékosági idő leteltét követően kiutalásra – és a Társulatra vagy önkormányzatra engedményezésre – kerülő betéti összeget kizárólag a kamattámogatott hitel törlesztésére és kamattörlesztésére kell fordítani, az engedményezett összeget betétként elhelyezni és majd onnan egy későbbi időpontban a hitel törlesztésére fordítani nem lehet.”

Az alperes szerint az adósság-konzolidáció a 2014. évi Kvtv. 67. § (3) bekezdés a) pontja alapján nem terjed ki azon adósságelemekre, amelyek valamely bevétel megelőlegezését szolgálják. Ezért a felperes víziközmű beruházásra keletkezett, lakossági érdekeltségű hozzájárulással – lakástakarék-pénztári szerződésekkel – fedezett hitelére nem terjed ki az adósság-konzolidáció.

A felperes által hivatkozott útmutató (keresetlevél F/10 melléklet 3. oldal) szerint: „Ezen adósságelemek igazoláson megadott időpontokban fennálló összegét a pénzügyi intézmény szerepelteti az igazoláson, de az abból érdekeltségi hozzájárulással vagy egyéb bevétellel nem fedezett részt az önkormányzat tünteti fel, és ezt a pénzügyi intézmény nem vizsgálja.”

A fentebb részletezettek szerint, a felperes által a felülvizsgálat során az alperes részére megküldött dokumentumok egyike sem igazolt olyan ügyletrészt, amely lakástakarék-pénztári szerződésekkel nincs fedezve, és nem került igazolásra azt sem, hogy a várható befizetések összege elmaradna az ügyletből származó tőketartozás összegétől, így az alperes álláspontja szerint megállapítható, hogy a felperes által az adósság-konzolidáció adatszolgáltatása során közölt, 1213380002671 szerződésazonosító számmal rendelkező ügylet esetében a 2013. december 31. napján fennálló, illetve 2014. február 28. napjáig várható tőke összegéből nem keletkezett fedezetlen rész.

Az alperes előadta továbbá, hogy a felperes által kezdeményezett bizonyítási indítványokat ellenzi, kérte a bíróságot, hogy azokat mellőzze, mert azok a keresettel támadott határozat

bírószági felülvizsgálatához nem szükségesek.

A felperes keresete nem megalapozott.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. § (1) bekezdése szerint, ha a törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi.

A 2014. évi Kvtv. 68. § (1) bekezdése szerint az „átvállalással érintett önkormányzat a 67. § (1) és (2) bekezdése szerinti adósságelemek 2013. december 31-én fennálló, és a 2014. február 28-ai várható tőkeösszegéről 2014. január 15-éig a kincstár által üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül adatot szolgáltat. Az adatszolgáltatás mellékleteként az átvállalással érintett önkormányzat csatolja

a) a hitelező által az átvállalás alapját képező összegről - jogviszonyonkénti bontásban, ezen belül megjelölve a fennálló, valamint a lejárt tőketartozás összegét, valamint e tételek adott hitelezőre vonatkozó teljes összegét - kiállított igazolásokat,

b) az arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy az (5) és (6) bekezdés szerinti körülmények fennállása esetén eleget tesz az (5) és (6) bekezdésben meghatározott kötelezettségének,

c) a nyilatkozatát arról, hogy 2013. december 31-én adósságrendezési eljárás alatt áll-e, és

d) az általa kezdeményezett átvállalás hitelező általi elfogadásáról szóló dokumentumot.

Ugyanezen paragrafus (2) bekezdése szerint a „kincstár ellenőrzi az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatok hiánytalan benyújtását. A kincstár az (1) bekezdés alapján rendelkezésére bocsátott adatokat 2014. január 20-áig településenkénti és hitelezőnkénti bontásban továbbítja az államháztartásért felelős miniszternek és az ÁKK Zrt.-nek. Az államháztartásért felelős miniszter - a (3) bekezdés szerinti esetek kivételével - gondoskodik a 67. § (1) és (2) bekezdése szerinti adósságelemek 2014. február 28-áig történő átvállalásáról.”

Ugyanezen paragrafus (7) bekezdése szerint „a kincstár 2014. december 31-éig felülvizsgálhatja, hogy az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatásban szereplő ügyletek a 67. § (1) és (2) bekezdése alapján helyesen kerültek-e az átvállalással érintett önkormányzat által besorolásra. Ha a kincstár megállapítja, hogy oda nem tartozó adósságelem került az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatásba, - az államháztartásért felelős miniszter egyidejű tájékoztatásával - az átvállalással érintett önkormányzatot határozatban a téves besorolás miatt jogosulatlanul átvállalásra került adósság és járulék összegének a 2013. december 31-én érvényes jegybanki alapkamat kétszeresével növelt mértékben történő visszafizetésére kötelezi. A visszafizetési kötelezettséget a kincstár határozatának kézhezvételét követő 90 napon belül kell teljesíteni”.

Ugyanezen paragrafus (8) bekezdése szerint „a kincstár (7) bekezdés szerinti határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, a határozat felülvizsgálata bíróságtól kérhető. A perre az átvállalással érintett önkormányzat székhelye szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróság illetékes. A bíróság a határozat felülvizsgálata során a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó szabályait alkalmazva, soron kívül jár el. A keresetlevelet a kincstárnál a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított tizenöt napon

belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A bíróság a kincstár határozatát megváltoztathatja".

A 2014. évi Kvtv. 67. § (3) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdés szerinti átvállalás nem terjed ki

a) az államháztartás központi alrendszeréből és a közvetlenül az Európai Uniótól vagy nemzetközi szervezettől elnyert támogatás előfinanszírozására, valamint a bevételek megelőlegezésére nevesítetten szolgáló adósságból, és

b) a 2013. december 31-én a Gst. szabályozása szerint jogszabályellenesen fennálló, a Gst. 1. § c) pontja szerinti likvid hitel ügyletekből eredő fizetési kötelezettség teljesítésére."

A bíróság rögzíti, hogy a felperes képviselő-testülete a 75/2009. (IV.23.) képviselő-testületi határozatában döntött arról, hogy a szennyvízcsatorna befejező ütemének beruházásához társberuházóként Víziközmű Társulatot hoz létre. A képviselő-testületi határozat tartalmazza, hogy a beruházás pénzügyi forrását lakossági takarékpénztári megtakarításokból biztosítja, és az ingatlanonkénti számlanyitás díját átvállalja. A képviselő-testületi határozatban rögzítésre került továbbá, hogy lakástakarék-pénztári szerződések futamidejét 61 hónapban határozzák meg. A lakosság lakóterületén 82.350 Ft/ingatlan hozzájárulást fizet, ekkor a lakost 1.350 Ft/ingatlan/hó, az önkormányzatot pedig 2.170 Ft/ingatlan/hó terheli. A lakosság üdülőterületen 110.000 Ft/ingatlan/számlával számolva 1.803 Ft/ingatlan/hó hozzájárulást fizet, ekkor az önkormányzati hozzájárulás üdülőterületen 1.717 Ft/ingatlan/hó-ra csökken.

A képviselő-testületi határozat elfogadására „a szennyvízcsatorna hálózat befejező ütemének végrehajtásáról” szóló előterjesztés szerint azért került sor, hogy az Európai Unió támogatásból megvalósuló beruházáshoz a saját erő biztosítva legyen, amely részben önkormányzati forrásból, részben lakossági befizetésekből tevődik össze. Az előterjesztés szerint a konstrukció lényege az, hogy Víziközmű Társulat egy társberuházói szerződésen keresztül átadja az általa megszerzett forrásokat az felperesnek, aki a beruházást megvalósítja.

Ezt követően a Hajdúszoboszlói Víziközmű Társulat és az OTP Bank között 2010. október 29. napján kölcsönszerződést kötött. A hitel tárgya a szerződés 2. pontja szerint Hajdúszoboszló Város szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító telep fejlesztése. A kölcsön felhasználásának célja a támogatással megvalósuló beruházásához saját erő biztosítása. A éven túli lejáratú víziközmű-társulati hitel mértéke 339.346.686 Ft, amely a szerződés 1. pontja szerint a Társulat tagjai által a későbbi években fizetendő érdekeltségi hozzájárulás megelőlegezéseként szolgál.

A kölcsönszerződést a felperes, azaz Hajdúszoboszló Város Önkormányzata kezesként írta alá.

A bíróság fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a hitelt tehát nem az önkormányzat, hanem a Víziközmű Társulat vette fel.

A kölcsönszerződéssel egyidejűleg a Hajdúszoboszlói Víziközmű Társulat, mint engedményező és az OTP Bank Nyrt. között engedményezési szerződés jött létre.

Az engedményezési szerződés 1.) pontja szerint a Társulat 2010. október 29. napján kelt 339.346.686 Ft összegű kölcsönszerződésben vállalt kötelezettségei teljesítéseként a bankra engedményezi a szennyvízberuházási projekthez kapcsolódóan az OTP Bank Nyrt.-nél megkötött Classic 1+ típusú lakáselőtakarékossági szerződések alapján képződő zárolt megtakarításokat (a továbbiakban: követelések) a hitel és járulékai erejéig a hitel futamideje alatt.

Az engedményezési szerződés 1. pontja szerint a követeléseket a Társulat annak érdekében engedményezi a bankra, hogy a szerződésből eredő tartozása a teljesített követelésekkel folyamatosan törlesztésre kerüljön, amelyre tekintettel a felek az engedményezést akkor tekintik a Társulat részéről teljesítettnek, amikor a követelések kötelezettjei a bank számára a követeléseket teljesítették.

Emellett a felperes, mint kezes és az OTP Bank között ugyanezen a napon kezességvállalási megállapodás jött létre készfizető kezességre. A megállapodás 1. pont utolsó bekezdése szerint a felperesi önkormányzat készfizető kezességet vállal a társulat szerződéséből eredően a bankkal szemben fennálló tartozásainak 20 %-a visszafizetéséért.

A bíróság álláspontja szerint a kölcsönszerződés 1. pontja alapján egyértelműen megállapítható, hogy az OTP Bank a hitelt a Társulatnak a Társulat tagjai által a későbbi években fizetendő érdekeltségi hozzájárulás megelőlegezéseként nyújtotta, tehát a bíróság álláspontja szerint a hitel (adósság) nevesítetten bevétel megelőlegezésére szolgált.

A hitel bevételt megelőző jellegét támasztja alá a kölcsönszerződés 14. pontjának második bekezdése is, amely szerint a lakástakarék-pénztári előtakarékosági szerződés esetén a takarékosági idő leteltét követően kiutalásra – és a Társulatra vagy az önkormányzatra engedményezésre – kerülő betéti összeget kizárólag a kamattámogatott hitel tőketörlesztésére és kamattörlesztésre kell fordítani, az engedményezett összeget betétként elhelyezni és majd onnan egy későbbi időpontban a hitel törlesztésére fordítani nem lehet.

Azt az alperesi megállapítást, miszerint a hitel bevétel megelőlegezésére szolgált, alátámasztja az alperesi ellenkérelmeben előadott azon körülmény is, hogy a felperes a 75/2009. (VI.23.) számú képviselő-testületi határozat előterjesztésének 3. oldalán úgy foglalt állást, hogy a 61 hónapos futamidő végén az önkormányzat a felvett hitel forrását az LTP-s lakástakarék-pénztári megtakarításokból biztosítani tudja.

Ugyancsak az alperesi megállapítást erősíti a Hajdúszoboszlói Víziközmű Társulat ülésének jegyzőkönyvéről készült kivonat (közigazgatási irat 6/f. melléklete) 4. napirendi pontja, amely szerint a hitelfelvételről döntöttek és amely a következőket tartalmazza: „A beruházás megvalósításához az érdekeltségi hozzájárulások megelőlegezése céljából hitel felvétele szükséges”.

Az alperesi álláspontot támasztja alá az is, hogy a felperes 156/2010. (VII.01.) számú képviselő-testületi határozata (közigazgatási irat 6/i. Melléklete) 1. pontjában foglaltak szerint a felperes kötelezettséget vállal arra, hogy 62 hónapos futamidő leteltét követően a lakástakarék-pénztári számlán összegyűlt megtakarításokból a hitelt visszafizeti.

A bíróság álláspontja szerint a szerződéses konstrukció tehát úgy állt össze, hogy a felperesi önkormányzata a lakástakarék-pénztári szerződések alapján, a lakástakarék-pénztári szerződésekbe eszközölt befizetéseket a bank részére, a lakossági érdekeltségi hozzájárulás kiegészítéseként.

Ezt támasztja alá az is, hogy a közigazgatási iratanyagban fellelhető és a felperes polgármestere, illetve Dr. Vincze Ferenc címzetes főjegyző által jegyzett nyilatkozat (a közigazgatási irat 4/a melléklete) szerint a Társulás megszűnését követően a felpereshez került hitel fedezetéül szolgáló 1060 db Classic 1+ típusú lakástakarék-pénztári szerződésekbe 2014. év folyamán összesen 29.063.760 Ft-ot fog a felperes befizetni. A nyilatkozat mellékletét képező OTP Bank által kiadott és 2014. január 24. napján kelt igazolás pedig azt támasztja alá, hogy az önkormányzat 2009. október 29. napjától 2013. december 31. napjáig 1061 db Classic 1+ típusú lakástakarék-pénztári szerződésbe 131.008.490 Ft összeget fizetett be.

A bíróság álláspontja szerint a lakástakarék-pénztári szerződésekkel létrejött hitelkonstrukció, még abban az esetben is, ha a lakástakarék-pénztári szerződésekbe a felperesi önkormányzat saját pénzeszközeiből fizetett be, egyértelműen bevétel megelőlegezésére szolgált.

A bíróság álláspontja szerint a lakástakarék-pénztári szerződések jellegéből fakadóan téves a felperes azon keresetben rögzített megállapítása, hogy a lakástakarék-pénztári szerződésekben felgyűlt összegek nem minősülnek a felperes bevételének.

Azon a tényen, hogy a hitel bevétel megelőlegezésére szolgált, nem változtat a kölcsönszerződés 17. pontjának második mondata sem, miszerint az önkormányzat tudomásul veszi, hogy a társulat megszűnése után az OTP Bank Nyrt-vel fennálló szemben fennálló kötelezettsége egyenes adós minőségben a tartozás és járulékai teljes kiegyenlítéséig változatlan tartalommal fennmarad.

A bíróság álláspontja szerint a felperes keresetében tévesen hivatkozott arra is, hogy a visszafizetést nem a lakástakarék-pénztári szerződésekben kell teljesíteni, mivel a kölcsönszerződés 14. pontjának második bekezdésében egyértelműen rögzítésre került, hogy a lakástakarék-pénztári előtakarékosági szerződés esetén a takarékosági idő leteltét követően kiutalásra – és a Társulatra vagy az önkormányzatra engedményezésre – kerülő betéti összeget kizárólag a kamattámogatott hitel tőketörlesztésére és kamattörlesztésre kell fordítani.

A bíróság álláspontja szerint a felperes keresetében hivatkozott azon körülmény, hogy az alperes értelmezése nem biztosítja az önkormányzatok részére az azonos elbánást és nincs összhangban a jogalkotó szándékával, az ítéletében a fentiekben kifejtett – egyébként annak megkötésekor felperesre kedvező – hitelkonstrukció alapján nem értelmezhető.

A felperes keresetében hivatkozott arra is, hogy a megszűnt víziközmű társulatoktól az önkormányzatok által átvett víziközmű társulati hitel az adósságkonszolidációban szerepeltethető, a települési önkormányzatok és társulásaik adósságának 2014. évi adósság által átvállalásához kapcsolódó – és keresetleveléhez csatolt – útmutató 3. oldal első bekezdése szerint.

Ehhez kapcsolódóan a bíróság megjegyzi, hogy a perbeli ítéletben ismertetett hitelkonstrukció alapján, azaz amikor a lakástakarék-pénztári befizetések eredményezik azt a bevételt, amelyből az adósság tényleges visszafizetésére kerül sor, egy olyan speciális szerződéses konstrukció jön létre, amely nem sorolható be az útmutatóban hivatkozott kivétel körébe.

A felperes keresetében hivatkozott továbbá arra, hogy a jogszabály csak az adósság azon részét nem engedi konszolidálni, amely idegen személytől érkező bevétellel lefedett. A felperes által lakástakarék-pénztári megtakarításba fizetett összeg tartalmilag nem ilyen.

A bíróság álláspontja szerint ezen felperesi hivatkozás téves, mivel a lakástakarék-pénztári szerződések alapján az önkormányzat által az OTP-nek befizetett összeg, függetlenül attól, hogy az az önkormányzattól érkezik, a lakástakarék-pénztári szerződések lejártakor az önkormányzat bevételeit fogja képezni, mégpedig oly módon, hogy abból kerül kiegyenlítésre az OTP Banktól felvett hitel összege. Azaz az önkormányzattól, illetve harmadik személyektől (lakosoktól) érkező befizetések is bevételként jelentkeznek.

Tekintettel arra, hogy a felperesi képviselő a 2015. március 10. napján tartott tárgyaláson a keresetében foglalt bizonyítási indítványát nem tartotta fenn, mivel álláspontja szerint a bíróságnak jogkérdésben kell döntést hoznia, ezért a bíróság a felperes keresetében foglalt felperesi bizonyítási indítványhoz kapcsolódóan megállapítást nem tesz.

A bíróság ugyanakkor egyetértett a felperesi képviselővel abban, hogy a bíróság álláspontja szerint is jogkérdés, amelyben a bíróságnak döntenie kellett az ügyben, ezért további bizonyítás lefolytatását nem tartotta szükségesnek.

A bíróság – mivel az alperes a jogszabályoknak megfelelő határozatot hozott – a felperes keresetének elutasításáról rendelkezett.

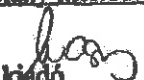
A bíróság álláspontja szerint a víziközmű beruházásra keletkeztetett, lakossági érdekeltségi hozzájárulással – lakástakarék-pénztári szerződésekkel – fedezett hitelre nem terjed ki az adósságkonszolidáció.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 43.§ (3) bekezdése alapján megállapított 30.000 Ft eljárási illeték az állam terhén marad, tekintettel arra, hogy az 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárás illetékmentes.

A bíróság az alperes részéről eljáró jogtanácsos munkadíját a Pp. 78. §-a, illetve a 32/2003. IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján határozta meg 10.000 Ft összegben, figyelemmel arra, hogy a peres eljárásban egy tárgyalásra került sor, illetve az alperes egy ellenkérelmet (nyilatkozatot) terjesztett a bíróság elé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek a Pp. 340. § (2) bekezdése alapján van helye, mivel a közigazgatási határozat ellen közigazgatási úton a 2014. évi Kvtv. 68. § (8) bekezdése alapján nincs helye a fellebbezésnek és a bíróság a kincstár határozatát megváltoztathatja.

Debrecen, 2015. március 24.

A kiadmány hitelével:

kiadó

Dr. Százy Ádám sk.

